

**PROTOCOL DE PROTECCIÓ DE LES
VÍCTIMES DE TRÀFIC D'ESSERS
HUMANS A CATALUNYA**

Barcelona, 17 d'octubre de 2013

Reunits:

D'una banda, el Molt Honorable Senyor Artur Mas i Gavarró, president de la Generalitat de Catalunya,

D'altra banda, l'Excel·lentíssim Senyor Xavier Trias i Vidal de Llobatera, alcalde de l'Ajuntament de Barcelona, assistit en aquest acte per l'Im. Sr. Jordi Cases i Pallarès, Secretari General de l'Ajuntament de Barcelona, que actua com a fedatari de la Corporació, en ús de les facultats conferides per la Disposició addicional segona de la Llei 7/2007, de 12 d'abril, per la qual s'aprova l'Estut Bàsic de l'Empleat Públic, i pels articles 2 i 3 del Reial decret 1174/1987, de 18 de setembre,

D'altra banda, l'Excel·lentíssim Senyor José María Romero de Tejada y Gómez, fiscal superior de Catalunya, autoritzat per la Fiscalia General de l'Estat per Decret de data 27 de setembre de 2013,

D'altra banda, l'Excel·lentíssim Senyor Carles Cruz Moratones, vocal del Consell General del Poder Judicial, autoritzat per Acord del Ple en la sessió de 4 de setembre de 2013,

D'altra banda, l'il·lustre Senyor Miquel Buch i Moya, president de l'Associació Catalana de Municipis i Comarques, designat per l'Assamblea en data 1 d'octubre de 2011,

**PROTOCOLO DE PROTECCIÓN DE
LAS VICTIMAS DE TRÁFICO DE
SERES HUMANOS EN CATALUÑA**

Barcelona, 17 de octubre de 2013

Reunidos:

Por un lado, el Muy Honorable Señor Artur Mas i Gavarró, presidente de la Generalitat de Cataluña,

Por otra parte, el Excelentísimo Señor Xavier Trias i Vidal de Llobatera, alcalde del Ayuntamiento de Barcelona, asistido en este acto por el Ilustrísimo Sr. Jordi Cases i Pallarès, Secretario General del Ayuntamiento de Barcelona, que actúa como fedatario de la Corporación, en uso de las facultades conferidas por la Disposición adicional segunda de la Ley 7/2007, de 12 de abril, por la cual se aprueba el Estatuto Básico del Empleado Público, y por los artículos 2 i 3 del Real decreto 1174/1987, de 18 de septiembre,

Por otra parte, el Excelentísimo Sr. José María Romero de Tejada y Gómez, fiscal superior de Cataluña, autorizado por la Fiscalía General del Estado por Decreto de fecha 27 de septiembre de 2013,

Por otra parte, el Excelentísimo Sr. Carles Cruz Moratones, vocal del Consejo General del Poder Judicial, autorizado por Acuerdo del Pleno en la sesión de 4 de septiembre de 2013,

Por otra parte, el Ilustre Señor Miquel Buch i Moya, presidente de la Asociación Catalana de Municipios y Comarcas, designado por la Asamblea en fecha 1 de octubre de 2011,

D'una altra banda, l'Il·lustre Senyor Xavier Amor i Martin, president de la Federació de Municipis de Catalunya, designat pel Comitè Executiu de la Federació en data 12 de juny de 2013,

D'altra banda, l'Excel·lentíssim Senyor Abel Pié Lacueva, en representació del Consell dels Il·lustres Col·legis d'Advocats de Catalunya, en virtut de delegació del president del dit Consell de data 16 d'octubre de 2013,

I, d'altra banda, l'Il·lustríssim Senyor Josep Vilajoana i Celaya, degà del Col·legi Oficial de Psicòlegs de Catalunya, nomenat per la Junta de Govern del col·legi en data 7 de juny de 2010,

Actuem en representació de l'Administració de la Generalitat de Catalunya, l'Ajuntament de Barcelona, la Fiscalia General de l'Estat, el Consell General del Poder Judicial, l'Associació Catalana de Municipis i Comarques, la Federació de Municipis de Catalunya, el Consell dels Il·lustres Col·legis d'Advocats de Catalunya i el Col·legi Oficial de Psicòlegs de Catalunya, respectivament.

Les parts ens reconeixem la capacitat legal suficient per formalitzar aquest acte i

Manifestem:

1. El tràfic d'éssers humans està considerat com una de les infraccions penals més greus a escala mundial.
Comès sovint dins del marc de la delinqüència organitzada, més enllà de ser una violació dels drets humans que atempta contra la vida, la llibertat, la dignitat i la seguretat de les persones,

Por otra parte, el ilustre Señor Xavier Amor i Martin, presidente de la Federación de Municipios de Cataluña, designado por el Comité Ejecutivo de la Federación en fecha 12 de junio de 2013,

Por otra parte, el Excelentísimo Sr. Abel Pié Lacueva, en representación del Consejo de los Ilustres Colegios de Abogados de Cataluña, en virtud de la delegación del presidente de dicho Consejo en fecha de 16 de octubre de 2013,

Y por otra parte, el Ilustrísimo Señor José Vilajoana i Celaya, decano del Colegio Oficial de Psicólogos de Cataluña, nombrado por la Junta de Gobierno del Colegio en fecha 7 de junio de 2010,

Actuamos en representación de la Administración de la Generalitat de Cataluña, el Ayuntamiento de Barcelona, la Fiscalía General del Estado, el Consejo General del Poder Judicial, la Asociación Catalana de Municipios y Comarcas, la Federación de Municipios de Cataluña, el Consejo de los Ilustres Colegios de Abogados de Cataluña y el Colegio Oficial de Psicólogos de Cataluña, respectivamente.

Las partes se reconocen la capacidad legal suficiente para formalizar este acto y

Manifestamos:

1. El tráfico de seres humanos está considerado como una de las infracciones penales más graves a escala mundial.
Cometido a menudo dentro del marco de la delincuencia organizada, más allá de ser una violación de los derechos humanos que atenta contra la vida, la libertad, la dignidad y la seguridad de las personas,

constitueix la seva negació i és considerat una forma moderna d'esclavatge, l'esclavitud del segle XXI, que afecta col·lectius, com serien, en especial, dones en situació vulnerable, menors d'edat i persones estrangeres en situació administrativa irregular.

El Protocol per prevenir, reprimir i sancionar el tràfic de persones, especialment dones i nens subscrit a Palerm el 2000, i que complementa la Convenció de les Nacions Unides contra la Delinqüència Organitzada Transnacional, es presenta com un Instrument internacional que defineix per primer cop el tràfic d'éssers humans com *«la captació, el transport, el trasllat, l'acolliment o la recepció de persones, recurrent a l'amenaça o a l'ús de la força o altres formes de coacció, al rapte, al frau, a l'engany, a l'abús de poder o d'una situació de vulnerabilitat o a la concessió o recepció de pagaments o beneficis per obtenir el consentiment d'una persona que tingui autoritat sobre una altra, amb finalitats d'explotació. Aquesta explotació inclou, com a mínim, l'explotació de la prostitució aliena o altres formes d'explotació sexual, els treballs o els serveis forçats, l'esclavatge o les pràctiques anàlogues a l'esclavatge, la servitud o l'extracció d'òrgans»*.

El Conveni del Consell d'Europa sobre la lluita contra el tràfic d'éssers humans (Conveni 197 del Consell d'Europa), signat a Varsòvia el 16 de maig de 2005

i ratificat per l'Estat espanyol el 23 de febrer de 2009 (BOE núm. 219, de 10 de setembre de 2009), recull la definició i els principis del Protocol per prevenir, reprimir i sancionar el tràfic de persones,

constituye su negación y es considerado una forma moderna de esclavitud, la esclavitud del siglo XXI, que afecta a colectivos, como serían, en especial, mujeres en situación vulnerable, menores de edad y personas extranjeras en situación administrativa irregular.

El Protocolo para prevenir, reprimir y sancionar el tráfico de personas, especialmente mujeres y niños, suscrito en Palermo en el año 2000, y que complementa la Convención de las Naciones Unidas contra la Delincuencia Organizada Transnacional, se presenta como un instrumento Internacional que define por primera vez el tráfico de seres humanos como *«la captación, el transporte, el traslado, la acogida o la recepción de personas, recurriendo a la amenaza o al uso de la fuerza u otras formas de coacción, al rapto, al fraude, el engaño, al abuso de poder o de una situación de vulnerabilidad o a la concesión o recepción de pagos o beneficios para obtener el consentimiento de una persona que tenga autoridad sobre otra, con fines de explotación. Esta explotación incluye, como mínimo, la explotación de la prostitución ajena u otras formas de explotación sexual, los trabajos o servicios forzados, la esclavitud o las prácticas análogas a la esclavitud, la servidumbre o la extracción de órganos »*.

El Convenio del Consejo de Europa sobre la lucha contra el tráfico de seres humanos (Convenio 197 del Consejo de Europa), firmado en Varsovia el 16 de mayo de 2005

y ratificado por el Estado español el 23 de febrero de 2009 (BOE nº 219, de 10 de septiembre de 2009), recoge la definición y los principios del Protocolo para prevenir, reprimir y sancionar el tráfico de personas.

Generalitat de Catalunya
Departament de la Presidència

especialment dones i nens subscrit a Palerm el 2000. L'objecte del Conveni, d'acord amb l'article 1, és prevenir i combatre el tràfic d'éssers humans, crear un marc de protecció per a les víctimes dels delictes i promoure la cooperació internacional en la lluita contra aquest delicte.

Per la seva banda, la Directiva 2011/36/UE del Parlament Europeu i del Consell, de 5 d'abril de 2011, relativa a la prevenció i la lluita contra el tràfic d'éssers humans i a la protecció de les víctimes i per la qual se substitueix la Decisió marc 2002/629/JAI del Consell, estableix normes mínimes relatives a la definició de les infraccions penals i de les sancions en l'àmbit del tràfic d'éssers humans. També introdueix disposicions comunes que tenen en compte la perspectiva de gènere per millorar la prevenció d'aquest delicte i la protecció de les víctimes. Partint d'una definició idèntica del que s'entén per tràfic d'éssers humans establerta al Protocol de Palerm, la Directiva comunitària obliga els estats membres a adoptar les mesures necessàries per garantir que les conductes descrites constitutives de tràfic d'éssers humans siguin punibles.

Ultra la normativa comunitària específica, la Directiva 2012/29/UE del Parlament Europeu i del Consell, de 25 d'octubre de 2012, per la qual s'estableixen les normes mínimes sobre els drets, el suport i la protecció de les víctimes dels delictes, i per la qual se substitueix la Decisió marc 2001/220/AI del Consell, és també un referent normatiu en l'elaboració d'aquest Protocol. La Directiva estableix unes normes mínimes als estats membres per garantir a les víctimes dels delictes

especialmente mujeres y niños suscrito en Palermo en el año 2000. El objeto del Convenio, de acuerdo con el artículo 1, es prevenir y combatir el tráfico de seres humanos, crear un marco de protección para las víctimas de los delitos y promover la cooperación internacional en la lucha contra este delito.

Por otra parte, la Directiva 2011/36/UE del Parlamento Europeo y del Consejo, de 5 de abril de 2011, relativa a la prevención y la lucha contra el tráfico de seres humanos y a la protección de las víctimas y por la que se sustituye la Decisión marco 2002/629/JAI del Consejo, establece normas mínimas relativas a la definición de las infracciones penales y de las sanciones en el ámbito del tráfico de seres humanos. También introduce disposiciones comunes que tienen en cuenta la perspectiva de género para mejorar la prevención de este delito y la protección de las víctimas. Partiendo de una definición idéntica de lo que se entiende por tráfico de seres humanos establecida en el Protocolo de Palermo, la Directiva comunitaria obliga a los Estados miembros a adoptar las medidas necesarias para garantizar que las conductas descritas constitutivas de tráfico de seres humanos sean punibles.

Además de la normativa comunitaria específica, la Directiva 2012/29/UE del Parlamento Europeo y del Consejo, de 25 de octubre de 2012, por la que se establecen las normas mínimas sobre los derechos, el apoyo y la protección de las víctimas de los delitos, y por la que se sustituye la Decisión marco 2001/220/AI del Consejo, es también un referente normativo en la elaboración de este Protocolo. La Directiva establece unas normas mínimas a los Estados miembros para garantizar a las víctimas de los delitos

abans, després i durant el procés penal, el seu dret a un tracte respectuós, sense discriminació de cap tipus. Així mateix, garanteix la informació sobre els seus drets; vetlla per la protecció de la seva intimitat i la seva integritat física i psíquica, i, finalment, garanteix a la víctima el suport necessari perquè es recuperi després del procés penal.

2. La majoria de països es veuen afectats per la presència de xarxes criminals que es dediquen a la compra, la venda i l'explotació d'éssers humans. Evitar i combatre el tràfic d'éssers humans ha de ser una prioritat dels estats que han d'esmerçar esforços no només per combatre aquest tipus de delinqüència sinó també per protegir i donar assistència i tot tipus de suport a les víctimes (allotjament, tractament mèdic, assistència psicològica, informació, serveis de traducció i interpretació si és necessari, accés a l'educació en el cas dels menors d'edat, etc.) i garantir el respecte a la seva dignitat.

Per protegir aquests grups i prevenir i combatre aquest fenomen, és essencial reforçar la cooperació i la coordinació entre les autoritats policials, judicials i fiscals, i les organitzacions i les entitats de cada territori amb experiència en l'assistència a les víctimes.

El 28 d'octubre de 2011, el Ministeri de Justícia, el Ministeri de l'Interior, el Ministeri de Treball i Immigració, el Ministeri de Sanitat, Política Social i Igualtat, el Consell General del Poder Judicial i la Fiscalia General de l'Estat, van subscriure un *Protocol marc de protecció de les víctimes de tràfic de persones* (en endavant, Protocol marc), que té com a objecte establir les

antes, después y durante el proceso penal, su derecho a un trato respetuoso, sin discriminación de ningún tipo. Asimismo, garantiza la información sobre sus derechos; vela por la protección de su intimidad y su integridad física y psíquica, y, finalmente, garantiza a la víctima el apoyo necesario para que se recupere después del proceso penal.

2. La mayoría de países se ven afectados por la presencia de redes criminales que se dedican a la compra, la venta y la explotación de seres humanos. Evitar y combatir el tráfico de seres humanos debe ser una prioridad de los estados que deben dedicar esfuerzos no sólo para combatir este tipo de delincuencia sino también para proteger y dar asistencia y todo tipo de apoyo a las víctimas (alojamiento, tratamiento médico, asistencia psicológica, información, servicios de traducción e interpretación si es necesario, acceso a la educación en el caso de los menores de edad, etc.) y garantizar el respeto a su dignidad.

Para proteger estos grupos y prevenir y combatir este fenómeno, es esencial reforzar la cooperación y la coordinación entre las autoridades policiales y judiciales y fiscales, y las organizaciones y las entidades de cada territorio con experiencia en la asistencia a las víctimas.

El 28 de octubre de 2011, el Ministerio de Justicia, el Ministerio del Interior, el Ministerio de Trabajo e Inmigración, el Ministerio de Sanidad, Política Social e Igualdad, el Consejo General del Poder Judicial y la Fiscalía General del Estado suscribieron un *Protocolo marco de protección de las víctimas de tráfico de personas* (en adelante, Protocolo marco), que tiene como objeto establecer las

pautes d'actuació per detectar, identificar, assistir i protegir les víctimes de tràfic d'éssers humans, establir la coordinació de les institucions implicades i definir els mecanismes de relació entre les administracions amb responsabilitats en la matèria, com també els processos de comunicació i cooperació amb organitzacions i entitats amb experiència acreditada a assistir les víctimes de tràfic d'éssers humans, en particular, aquelles que proporcionen una assistència de caràcter integral i participen en els programes de les administracions públiques per assistir-les i protegir-les.

El Protocol marc es basa en la protecció dels drets humans. Prioritza l'assistència i la protecció de les víctimes, vetlla per una assistència de caràcter multidisciplinari a la víctima i n'assegura la recuperació i la rehabilitació física, psicològica i social.

De conformitat amb l'apartat IV, el Protocol marc s'aplica a totes les persones que puguin ser víctimes de delictes de tràfic d'éssers humans, sense discriminació per raó de sexe, nacionalitat o situació administrativa en el cas de suposades víctimes estrangeres. És d'aplicació a tot el territori de l'Estat, sens perjudici de l'aprovació de protocols autonòmics i locals per desenvolupar-lo.

3. Escau, ara, adaptar el Protocol marc estatal a l'àmbit de Catalunya, per tal de conjuminar esforços per identificar les víctimes i avaluar els riscos a què s'exposen, detectar-ne les necessitats. S'ha de tenir una cura especial quan es tracti de víctimes menors d'edat o quan la víctima sigui estrangera en situació

pautas de actuación para detectar, identificar, asistir y proteger a las víctimas de tráfico de seres humanos, establecer la coordinación de las instituciones implicadas y definir los mecanismos de relación entre las administraciones con responsabilidades en la materia, así como los procesos de comunicación y cooperación con organizaciones y entidades con experiencia acreditada en asistir a las víctimas de tráfico de seres humanos, en particular, aquellas que proporcionan una asistencia de carácter integral y participan en los programas de las administraciones públicas para asistirles y protegerlas.

El Protocolo marco se basa en la protección de los derechos humanos. Prioriza la asistencia y la protección de las víctimas, vela por una asistencia de carácter multidisciplinar a la víctima y asegura la recuperación y la rehabilitación física, psicológica y social.

De conformidad con el apartado IV, el Protocolo marco se aplica a todas las personas que puedan ser víctimas de delitos de tráfico de seres humanos, sin discriminación por razón de sexo, nacionalidad o situación administrativa en el caso de supuestas víctimas extranjeras. Es de aplicación en todo el territorio del Estado, sin perjuicio de la aprobación de protocolos autonómicos y locales para desarrollarlo.

3. Procede, ahora, adaptar el Protocolo marco estatal en el ámbito de Cataluña, a fin de aunar esfuerzos para identificar a las víctimas y evaluar los riesgos a los que se exponen, detectar las necesidades. Se debe tener especial cuidado cuando se trate de víctimas menores de edad o cuando la víctima sea extranjera en situación

Administrativa irregular o es trobi en qualsevol altra situació que la faci especialment vulnerable (com l'estat de gestació, l'estat de salut o la discapacitat) i procurar-los protecció i assistència integrals que eviti la victimització secundària i les ajudi a col·laborar en els processos penals.

Aquest Protocol posa un èmfasi especial en la fase preventiva —mitjançant l'adopció de mesures de prevenció, conscienciació i informació a la població— i en la fase de recuperació i reparació de la víctima, atès que potencia els recursos assistencials de caire psicològic, sanitari, sociolaboral, de suport jurídic i d'altres, necessaris per contribuir a la reinserció adequada de la víctima de tràfic d'éssers humans a la societat.

En aquest sentit, per tal d'oferir els recursos i les eines necessàries per prevenir, assistir i donar suport a la víctima del delictes de tràfic d'éssers humans, en aquest Protocol es dóna una rellevància especial a la formació específica del personal que estigui relacionat a aconseguir aquest fi, per tal d'identificar les víctimes i relacionar-s'hi, d'acord amb la Directiva 2011/36/UE i la Directiva 2012/29/UE, i seguint les pautes i directrius que aporta com a guia pràctica el *Manual sobre la lluita contra el tràfic d'éssers humans pels professionals de la justícia penal*, de l'Oficina de les Nacions Unides contra la Droga i el Delicte.

4. Nogensmenys, la complexitat del fenomen del tràfic d'éssers humans requereix necessàriament una actuació coordinada entre els diferents agents i actors implicats i la cooperació de tota la societat civil. Per això, a l'hora d'abordar aquest fenomen, no només per

administrativa irregular o se encuentre en cualquier otra situación que la haga especialmente vulnerable (como el estado de gestación, el estado de salud o la discapacidad) y procurarles protección y asistencia integrales que evite la victimización secundaria y las ayude a colaborar en los procesos penales.

Este Protocolo pone un énfasis especial en la fase preventiva -mediante la adopción de medidas de prevención, concienciación e información a la población- y en la fase de recuperación y reparación de la víctima, dado que potencia los recursos asistenciales de carácter psicológico, sanitario, sociolaboral, de apoyo jurídico y otros, necesarios para contribuir a la reinserción adecuada de la víctima de tráfico de seres humanos en la sociedad.

En este sentido, con el fin de ofrecer los recursos y las herramientas necesarias para prevenir, asistir y apoyar a la víctima del delito de tráfico de seres humanos, en este Protocolo se da especial relevancia a la formación específica del personal que esté relacionado a conseguir este fin, a fin de identificar las víctimas y relacionarse, de acuerdo con la Directiva 2011/36/UE y la Directiva 2012/29/UE, y siguiendo las pautas y directrices que aporta como guía práctica el *Manual sobre la lucha contra el tráfico de seres humanos por los profesionales de la justicia penal*, de la Oficina de las Naciones Unidas contra la Droga y el Delito.

4. Sin embargo, la complejidad del fenómeno del tráfico de seres humanos requiere necesariamente una actuación coordinada entre los diferentes agentes y actores implicados y la cooperación de toda la sociedad civil. Por ello, a la hora de abordar este fenómeno, no sólo para

combatre el delict, sinó també per prevenir, protegir, assistir i proveir la reparació de les víctimes, és fonamental la tasca que les entitats, els organismes i les institucions amb responsabilitats en la matèria que treballen a Catalunya duen a terme, i que figuren als annexos 2 a 5 d'aquest Protocol.

Entre d'altres, s'ha de destacar la tasca realitzada per la Xarxa Catalana contra el Tràfic de Persones (XCT), una iniciativa d'ACCEM, en la qual participen diverses entitats i institucions de Catalunya, públiques i privades d'àmbit local, autonòmic o estatal, l'objectiu principal de la qual és ser un agent de coordinació i col·laboració en la lluita contra el tràfic de persones. I, dins l'àmbit de l'Administració local, l'Agència ABITS de l'Ajuntament de Barcelona, l'objectiu de la qual és prevenir, protegir i assistir situacions de tràfic de persones amb finalitats d'explotació sexual.

Per tot això, en virtut d'aquestes consideracions, i atesa l'aprovació prèvia pels òrgans de govern respectius, en compliment de l'article 110.c de la Llei 26/2010, de 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya, les institucions i les entitats signatàries hem convingut subscriure aquest Protocol d'àmbit territorial a Catalunya, que subjectem als acords següents:

Acords:

1. Objecte i àmbit d'aplicació

Aquest Protocol té per objecte adaptar el Protocol marc a l'àmbit territorial de Catalunya.

combatir el delito, sino también para prevenir, proteger, asistir y proveer a la reparación de las víctimas, es fundamental la labor que las entidades, los organismos y las instituciones con responsabilidades en la materia que trabajan en Cataluña llevan a cabo, y que figuran en los anexos 2 a 5 de este Protocolo.

Entre otras, cabe destacar la labor realizada por la Red Catalana contra la el Tráfico de Personas (XCT, Xarxa Catalana contra el Tràfic de Persones), una iniciativa de ACCEM, en la que participan diversas entidades e instituciones de Cataluña, públicas y privadas de ámbito local, autonómico o estatal, cuyo objetivo principal es ser un agente de coordinación y colaboración en la lucha contra el tráfico de personas. Y, dentro del ámbito de la Administración local, la Agencia ABITS del Ayuntamiento de Barcelona, cuyo objetivo es prevenir, proteger y asistir situaciones de tráfico de personas con fines de explotación sexual.

Por todo ello, en virtud de estas consideraciones, y dada la aprobación previa por los órganos de gobierno, en cumplimiento del artículo 110.c de la Ley 26 /2010, de 3 de agosto, de régimen jurídico y de procedimiento de las administraciones públicas de Cataluña, las instituciones y las entidades firmantes hemos convenido suscribir este Protocolo de ámbito territorial en Cataluña, que sujetamos a los acuerdos siguientes:

Acuerdos:

1. Objeto y ámbito de aplicación

Este Protocolo tiene por objeto adaptar el Protocolo marco en el ámbito territorial de Cataluña.

De conformitat amb l'objecte i els principis generals d'actuació consagrats al Protocol marc i la definició que l'article 177 bis del Codi penal fa del tràfic de persones, aquest Protocol és d'aplicació a totes les persones que es trobin a Catalunya que puguin ser víctimes del delictes de tràfic de persones, sense cap discriminació per raó de sexe, edat, nacionalitat o situació administrativa en el cas de suposades víctimes estrangeres.

2. Detecció de possibles víctimes de tràfic d'éssers humans

2.1 Supòsits de detecció

2.1.1 La detecció de possibles víctimes de tràfic d'éssers humans es produeix, en la majoria dels casos, com a conseqüència d'investigacions dutes a terme per les forces i cossos de seguretat, estatals i autonòmics, o actuacions policials d'aquestes policies i de les policies locals de Catalunya com a conseqüència d'una inspecció de treball; en el moment d'entrada al país, com a conseqüència de l'accés a un servei sanitari, social, educatiu, o bé després del contacte amb un dispositiu d'informació. Igualment, pot ser la mateixa víctima la que informi de la seva situació a altres persones o organitzacions, o bé aquestes detectar la situació esmentada per qualsevol altra via.

2.1.2 Les parts signatàries d'aquest Protocol han de potenciar la informació a la ciutadania del seu deure de denunciar l'existència d'un possible delictes de tràfic d'éssers humans o d'una possible víctima d'aquest, de conformitat amb el punt 11.1.1 d'aquest Protocol. En aquest sentit,

De conformidad con el objeto y los principios generales de actuación consagrados al Protocolo marco y la definición que el artículo 177 bis del Código Penal hace del tráfico de personas, este Protocolo es de aplicación a todas las personas que se encuentren en Cataluña que puedan ser víctimas del delito del tráfico de personas, sin ninguna discriminación por razón de sexo, edad, nacionalidad o situación administrativa en el caso de supuestas víctimas extranjeras.

2. Detección de posibles víctimas de tráfico de seres humanos

2.1 Supuestos de detección

2.1.1 La detección de posibles víctimas de tráfico de seres humanos se produce, en la mayoría de los casos, como consecuencia de investigaciones llevadas a cabo por las fuerzas y cuerpos de seguridad, estatales y autonómicos, o actuaciones policiales de estas policías y de las policías locales de Cataluña como consecuencia de una inspección de trabajo, en el momento de entrada en el país, como consecuencia del acceso a un servicio sanitario, social, educativo, o bien después del contacto con un dispositivo de información. Igualmente, puede ser la propia víctima la que informe de su situación a otras personas u organizaciones, o bien éstas detectar la situación mencionada por cualquier otra vía.

2.1.2 Las partes firmantes de este Protocolo deben potenciar la información a la ciudadanía de su deber de denunciar la existencia de un posible delito de tráfico de seres humanos o de una posible víctima de éste, de conformidad con el punto 11.1.1 del presente Protocolo. En este sentido,

Generalitat de Catalunya
Departament de la Presidència

qualsevol persona que tingui coneixement d'un possible supòsit de tràfic haurà de presentar la denúncia oportuna davant del Ministeri Fiscal, l'òrgan judicial competent o l'autoritat policial, d'acord amb el que disposa el títol 1 del llibre II de la Llei d'enjudiciament criminal.

2.2 Detecció per les forces i cossos de seguretat

2.2.1 Quan les forces i cossos de seguretat estatals o autonòmics, encarregats de la investigació d'un delictes de tràfic d'éssers humans o encarregats del control de la immigració tinguin coneixement de l'existència d'una presumpta víctima l'han de posar en coneixement del Ministeri Fiscal, sens perjudici de la formalització posterior de l'atestat.

2.2.2 La comunicació al Ministeri Fiscal de la detecció de la presumpta víctima s'ha de realitzar de manera immediata i, quan sigui possible, per mitjans electrònics.

2.3 Detecció per la Inspecció de Treball

2.3.1 La Inspecció de Treball de Catalunya ha de desenvolupar totes les diligències d'investigació que consideri necessàries en l'àmbit de les seves competències a l'efecte de detectar situacions d'explotació laboral.

En concret, les actuacions que realitzi la Inspecció de Treball de Catalunya de forma programada en els supòsits de possible tràfic per a l'explotació laboral s'han de realitzar de forma coordinada amb les forces i cossos de seguretat estatals o autonòmics, i preferentment de forma conjunta. A aquests efectes, les respectives direccions

cualquier persona que tenga conocimiento de un posible supuesto de tráfico deberá presentar la denuncia oportuna ante el Ministerio Fiscal, el órgano judicial competente o la autoridad policial, de acuerdo con lo dispuesto en el título 1 del libro II de la Ley de enjuiciamiento criminal.

2.2 Detección por las fuerzas y cuerpos de seguridad

2.2.1 Cuando las fuerzas y cuerpos de seguridad estatales o autonómicos, encargados de la investigación de un delito de tráfico de seres humanos o encargados del control de la inmigración tengan conocimiento de la existencia de una presumta víctima la deben poner en conocimiento del Ministerio Fiscal, sin perjuicio de la formalización posterior del atestado.

2.2.2 La comunicación al Ministerio Fiscal de la detección de la presumta víctima se debe realizar de forma inmediata y, cuando sea posible, por medios electrónicos.

2.3 Detección por la Inspección de Trabajo

2.3.1 La Inspección de Trabajo de Cataluña debe desarrollar todas las diligencias de investigación que considere necesarias en el ámbito de sus competencias a efectos de detectar situaciones de explotación laboral.

En concreto, las actuaciones que realice la Inspección de Trabajo de Cataluña de forma programada en los supuestos de posible tráfico para la explotación laboral se deben realizar de forma coordinada con las fuerzas y cuerpos de seguridad estatales o autonómicos, y preferentemente de forma conjunta. A estos efectos, las respectivas direcciones

generals han d'elaborar de forma coordinada aquells programes d'actuació conjunta que pugui interessar desenvolupar.

2.3.2 Els membres de la Inspecció de Treball de Catalunya han de rebre la formació específica necessària per detectar situacions de tràfic d'éssers humans.

2.3.3 Si en el transcurs d'una actuació inspectora no programada, el funcionari actuant detecta indicis de tràfic d'éssers humans, ho ha de posar immediatament en coneixement del cap de la Inspecció de l'àmbit territorial corresponent al qual pertanyi el funcionari que actua i ho ha de traslladar, tot seguit, per la via orgànica determinada reglamentàriament al Ministeri Fiscal que, en tot cas, ha de coordinar l'actuació, així com a les forces i cossos de seguretat estatals o autonòmics competents.

2.3.4 El funcionariat de la Inspecció de Treball de Catalunya ajusta les seves funcions a la normativa laboral, de prevenció de riscos laborals, de Seguretat Social i d'ocupació i immigració.

2.3.5 De les actuacions realitzades i del seu resultat, n'han de remetre un informe, mitjançant el cap de la Inspecció de l'àmbit territorial corresponent al qual pertanyi el funcionari que actua, al Ministeri Fiscal i a la Direcció General d'Inspecció de Treball de Catalunya, juntament amb les proves obtingudes, sens perjudici de comunicar-ho a l'òrgan judicial competent.

2.4 Detecció per altres entitats

2.4.1 D'acord amb el punt V.D del Protocol marc, quan la detecció

generales deben elaborar de forma coordinada aquellos programas de actuación conjunta que pueda interesar desarrollar.

2.3.2 Los miembros de la Inspección de Trabajo de Cataluña deben recibir la formación específica necesaria para detectar situaciones de tráfico de seres humanos.

2.3.3 Si en el transcurso de una actuación inspectora no programada, el funcionario actuante detecta indicios de tráfico de seres humanos, lo pondrá inmediatamente en conocimiento del jefe de la Inspección del ámbito territorial correspondiente al que pertenezca el funcionario que actúa y lo trasladará, a continuación, por la vía orgánica determinada reglamentariamente al Ministerio Fiscal que, en todo caso, debe coordinar la actuación, así como a las fuerzas y cuerpos de seguridad estatales o autonómicos competentes.

2.3.4 El funcionariado de la Inspección de Trabajo de Cataluña ajusta sus funciones a la normativa laboral, de prevención de riesgos laborales, de Seguridad Social y de empleo e inmigración.

2.3.5 De las actuaciones realizadas y de su resultado, remitirán un informe, mediante el jefe de la Inspección del ámbito territorial correspondiente al que pertenezca el funcionario que actúa, al Ministerio Fiscal y a la Dirección General de Inspección de Trabajo de Cataluña, junto con las pruebas obtenidas, sin perjuicio de comunicarlo al órgano judicial competente.

2.4 Detección por otras entidades

2.4.1 De acuerdo con el punto V.D del Protocolo marco, cuando la detección de

d'una presumpta víctima de tràfic d'éssers humans es produeixi en algun dels centres de migracions gestionats per l'Administració general de l'Estat, en un servei de l'àmbit sanitari, assistencial o social d'alguna de les administracions signants d'aquest Protocol, o en recursos d'organitzacions i entitats amb experiència acreditada a assistir les víctimes de tràfic, aquest fet ha de posar-se en coneixement de les forces i cossos de seguretat estatals o autonòmics competents per investigar-lo, del jutjat de guàrdia del lloc on s'ha produït la detecció o del Ministeri Fiscal.

2.4.2 Quan la detecció es produeixi en un centre de protecció de menors, s'ha d'actuar d'acord amb el que estableix el capítol XIV del Protocol marc i d'acord amb la normativa aplicable en matèria de menors.

2.4.3 Quan en la instrucció d'un expedient de sol·licitud de protecció internacional s'apreciïn indicis que la persona sol·licitant pugui ser víctima de tràfic d'éssers humans, l'Oficina d'Asil i Refugi s'ha de posar en coneixement de la Secció d'Asil de la Comissaria General d'Estrangeria i Fronteres a fi que aquesta ho comuniqui a la unitat policial competent per identificar-la, per si pogués ser d'aplicació el que estableix l'article 59 bis de la Llei orgànica 4/2000.

2.5 Detecció a la frontera o en centres d'internament d'estrangers

Quan la presumpta víctima de tràfic d'éssers humans hagi estat detectada a la frontera o en centres d'internament d'estrangers, s'ha d'aplicar el que disposa el capítol V.E del Protocol marc.

una presunta víctima de tráfico de seres humanos se produzca en alguno de los centros de migraciones gestionados por la Administración General del Estado, en un servicio del ámbito sanitario, asistencial o social de alguna de las administraciones firmantes de este Protocolo, o en recursos de organizaciones y entidades con experiencia acreditada en asistir a las víctimas de tráfico, este hecho debe ponerse en conocimiento de las fuerzas y cuerpos de seguridad estatales o autonómicos competentes para investigarlo, del juzgado de guardia del lugar donde se ha producido la detección o del Ministerio Fiscal.

2.4.2 Cuando la detección se produzca en un centro de protección de menores, se actuará de acuerdo con lo que establece el capítulo XIV del Protocolo marco y de acuerdo con la normativa aplicable en materia de menores.

2.4.3 Cuando en la instrucción de un expediente de solicitud de protección internacional se aprecien indicios de que la persona solicitante pueda ser víctima de tráfico de seres humanos, la Oficina de Asilo y Refugio se pondrá en conocimiento de la Sección de Asilo de la Comisaría General de Extranjería y Fronteras a fin de que ésta lo comunique a la unidad policial competente para identificarla, por si pudiera ser de aplicación lo establecido en el artículo 59 bis de la Ley orgánica 4/2000.

2.5 Detección en la frontera o en centros de internamiento de extranjeros

Cuando la presunta víctima de tráfico de seres humanos haya sido detectada en la frontera o en centros de internamiento de extranjeros, se aplicará lo dispuesto en el capítulo V.E del Protocolo marco.

3. Identificació de les presumptes víctimes de tràfic d'éssers humans

3.1 Unitats policials responsables de la identificació

3.1.1 Unitats policials estatals i autonòmiques, amb formació específica en la prevenció i lluita contra el tràfic i en la identificació i assistència a les víctimes, han d'identificar les víctimes de tràfic d'éssers humans.

3.1.2 Des del moment que les unitats esmentades considerin que hi ha indicis raonables per creure que una persona és una víctima de tràfic d'éssers humans, i durant tot el procés d'identificació, han d'adoptar-se les mesures necessàries per garantir-ne la protecció dels drets, l'absència de persones de l'entorn dels presumptes tractants, l'assistència mèdica i social, i el suport jurídic necessari.

3.1.3 En aquest sentit, s'ha de dotar els professionals involucrats en les intervencions (personal sanitari, forces de seguretat...) de la formació específica necessària per detectar, identificar i assistir les víctimes de tràfic.

3.1.4 Quan la presumpta víctima sigui estrangera i es trobi en situació administrativa irregular, la unitat d'estrangeria competent no ha d'incoar o, si escau, suspendre temporalment l'expedient sancionador per infracció de l'article 53.1.a de la Llei orgànica 4/2000, en compliment del que disposa l'article 59 bis 2 de la mateixa Llei.

Aquesta suspensió de la incoació s'ha de produir coincidint amb la concessió del

3. Identificación de las presuntas víctimas de tráfico de seres humanos

3.1 Unidades policiales responsables de la identificación

3.1.1 Unidades policiales estatales y autonómicas, con formación específica en la prevención y lucha contra el tráfico y en la identificación y asistencia a las víctimas, deben identificar las víctimas de tráfico de seres humanos.

3.1.2 Desde el momento en que dichas unidades consideren que existen indicios razonables para creer que una persona es una víctima de tráfico de seres humanos, y durante todo el proceso de identificación, deben adoptarse las medidas necesarias para garantizar la protección de los derechos, la ausencia de personas del entorno de los presuntos tratantes, la asistencia médica y social, y el apoyo jurídico necesario.

3.1.3 En este sentido, se ha de dotar a los profesionales involucrados en las intervenciones (personal sanitario, fuerzas de seguridad...) de la formación específica necesaria para detectar, identificar y asistir a las víctimas de tráfico.

3.1.4 Cuando la presunta víctima sea extranjera y se encuentre en situación administrativa irregular, la unidad de extranjería competente no debe incoar o, en su caso, suspender temporalmente el expediente sancionador por infracción del artículo 53.1.a de la Ley orgánica 4/2000, en cumplimiento de lo dispuesto en el artículo 59 bis 2 de la misma Ley.

Esta suspensión de la incoación se debe producir coincidiendo con la concesión del

període de restabliment i reflexió i ha de ser comunicada directament per l'òrgan competent per a la seva concessió, un cop validada aquesta, a les unitats d'extranjeria responsables de la incoació de l'expedient sancionador.

3.1.5. Quan hi hagi indicis que la possible víctima de tràfic de persones sigui menor d'edat, la unitat policial responsable de la identificació ha d'informar el Ministeri Fiscal, i s'ha d'actuar d'acord amb el que preveu el capítol XIV del Protocol marc.

3.2 Realització de l'entrevista

3.2.1 La realització de l'entrevista correspon al personal de les forces i cossos de seguretat estatals i autonòmics, competents per investigar aquests delictes, amb formació específica en la identificació de víctimes de tràfic d'éssers humans, sens perjudici de la col·laboració de l'Administració local i les organitzacions i les entitats amb experiència acreditada a assistir les víctimes de tràfic de persones durant tot el procés d'identificació.

3.2.2 Les entrevistes s'han de desenvolupar de forma reservada i confidencial, i s'han de seguir les pautes que s'adjunten com a annex 1 al Protocol marc, així com les pautes establertes als mòduls 8 a 10 del *Manual sobre la lluita contra el tràfic de persones pels professionals de la justícia penal*, de l'Oficina de les Nacions Unides contra la Droga i el Delicte.

periodo de restablecimiento y reflexión y debe ser comunicada directamente por el órgano competente para su concesión, una vez validada esta, a las unidades de extranjería responsables de la incoación del expediente sancionador.

3.1.5. Cuando haya indicios de que la posible víctima de tráfico de personas sea menor de edad, la unidad policial responsable de la identificación debe informar al Ministerio Fiscal, y se debe actuar de acuerdo con lo previsto en el capítulo XIV del Protocolo marco.

3.2 Realización de la entrevista

3.2.1 La realización de la entrevista corresponde al personal de las fuerzas y cuerpos de seguridad estatales y autonómicos, competentes para investigar estos delitos, con formación específica en la identificación de víctimas de tráfico de seres humanos, sin perjuicio de la colaboración de la Administración local y las organizaciones y las entidades con experiencia acreditada en asistir a las víctimas de tráfico de personas durante todo el proceso de identificación.

3.2.2 Las entrevistas deben desarrollarse de forma reservada y confidencial, y se deben seguir las pautas que se adjuntan como anexo 1 al Protocolo marco, así como las pautas establecidas en los módulos 8 a 10 del *Manual sobre la lucha contra el tráfico de personas por los profesionales de la justicia penal*, de la Oficina de las Naciones Unidas contra la Droga y el Delito.

3.2.3. En finalitzar l'entrevista, s'ha d'informar la presumpta víctima del seu dret a l'assistència jurídica gratuïta, segons els criteris establerts en la normativa reguladora d'aquest dret.

3.3 Determinació de l'existència d'indicis o motius raonables

3.3.1 Per determinar l'existència de motius raonables del fet que una persona és víctima de tràfic d'éssers humans, s'han de tenir en compte les pautes establertes en el punt VI.C del Protocol marc, així com els indicadors establerts a l'annex 2 del Protocol marc.

3.3.2 En el procés d'identificació, s'ha de recollir tota la informació disponible sobre la situació personal de la presumpta víctima. Les organitzacions i les entitats presents a Catalunya, amb experiència acreditada a assistir les víctimes de tràfic d'éssers humans, poden aportar tota la informació que considerin rellevant.

Quan la presumpta víctima manifesti conèixer una entitat concreta del territori, la unitat policial responsable de la identificació ha de contactar amb aquesta entitat a fi de sol·licitar la tramesa d'informació sobre aquella.

3.3.3 Igualment, s'ha de tenir en compte la informació aportada per professionals qualificats per valorar aspectes relacionats amb l'estat de salut de la presumpta víctima i la seva situació social.

3.3.4 La valoració dels indicis existents s'ha de fer d'acord amb un criteri de màxima protecció de la presumpta víctima, amb la finalitat de garantir-

3.2.3. Al finalizar la entrevista, se informará a la presunta víctima de su derecho a la asistencia jurídica gratuita, según los criterios establecidos en la normativa reguladora de este derecho.

3.3 Determinación de la existencia de indicios o motivos razonables

3.3.1 Para determinar la existencia de motivos razonables de que una persona es víctima de tráfico de seres humanos, se deben tener en cuenta las pautas establecidas en el punto VI.C del Protocolo marco, así como los indicadores establecidos en el anexo 2 del Protocolo marco.

3.3.2 En el proceso de identificación, se debe recoger toda la información disponible sobre la situación personal de la presunta víctima. Las organizaciones y las entidades presentes en Cataluña, con experiencia acreditada en asistir a las víctimas de tráfico de seres humanos, pueden aportar toda la información que consideren relevante.

Cuando la presunta víctima manifieste conocer una entidad concreta del territorio, la unidad policial responsable de la identificación debe contactar con esta entidad a fin de solicitar el envío de información sobre aquella.

3.3.3 Igualmente, se debe tener en cuenta la información aportada por profesionales cualificados para valorar aspectos relacionados con el estado de salud de la presunta víctima y su situación social.

3.3.4 La valoración de los indicios existentes se realizará de acuerdo con un criterio de máxima protección de la presunta víctima, con el fin de garantizar

ne l'atenció integral i seguretat i d'aprofundir en la investigació, especialment en el cas de víctimes estrangeres en situació administrativa irregular, per garantir la no incoació de l'expedient sancionador, d'acord amb l'article 59.bis de la Llei orgànica 4/2000.

3.3.5 La valoració que realitzi la unitat policial autonòmica o estatal competent per a la identificació ha d'incloure la referència als riscos a què s'enfronta la presumpta víctima i una proposta de les mesures de protecció, seguretat i privacitat necessàries, així com les seves circumstàncies familiars.

3.3.6 Finalitzat el procés d'identificació, la unitat policial competent per a la identificació ha d'emetre l'informe corresponent, que s'acompanyarà de la resta d'informació recollida durant el procés d'identificació. De totes les actuacions realitzades, se n'ha de deixar constància en l'atestat policial corresponent.

4. Informació a les víctimes

4.1 Una vegada identificada la presumpta víctima, la unitat policial li ha de proporcionar la informació específica sobre els seus drets recollits en el capítol VII del Protocol marc, i a l'annex 3 del mateix Protocol, així com a l'annex 1 d'aquest Protocol.

4.2 Així mateix, se l'ha d'informar sobre la possibilitat de ser derivada a algun dels recursos assistencials de l'Administració la Generalitat de Catalunya, de l'Administració local o d'organitzacions i entitats amb experiència acreditada en l'assistència a les víctimes de tràfic

su atención integral y seguridad y de profundizar en la investigación, especialmente en el caso de víctimas extranjeras en situación administrativa irregular, para garantizar la no incoación del expediente sancionador, de acuerdo con el artículo 59.bis de la Ley orgánica 4/2000.

3.3.5 La valoración que realice la unidad policial autonómica o estatal competente para la identificación debe incluir la referencia a los riesgos a los que se enfrenta la presumta víctima y una propuesta de las medidas de protección, seguridad y privacidad necesarias, así como sus circunstancias familiares.

3.3.6 Finalizado el proceso de identificación, la unidad policial competente para la identificación debe emitir el informe correspondiente, que se acompañará del resto de información recogida durante el proceso de identificación. De todas las actuaciones realizadas, se dejará constancia en el atestado policial correspondiente.

4. Información a las víctimas

4.1 Una vez identificada la presumta víctima, la unidad policial le debe proporcionar la información específica sobre sus derechos recogidos en el capítulo VII del Protocolo marco, y en el anexo 3 del mismo Protocolo, así como en el anexo 1 de este protocolo.

4.2 Asimismo, se le informará sobre la posibilidad de ser derivada a alguno de los recursos asistenciales de la Administración la Generalitat de Cataluña, de la Administración local o de organizaciones y entidades con experiencia acreditada en la asistencia a las víctimas de tráfico

d'éssers humans, en particular, aquelles que proporcionen una assistència de caràcter integral i participen en els programes de les administracions públiques per assistir-les i protegir-les.

4.3 La unitat policial ha d'informar la víctima dels possibles riscos i de les mesures de protecció i seguretat que és necessari adoptar, de conformitat amb el capítol VIII del Protocol marc.

5. Recursos de caire assistencial i jurídic

5.1 S'ha d'informar igualment la víctima sobre els recursos assistencials a la seva disposició, per garantir, si escau, allotjament convenient i segur, ajuda material, assistència psicològica, assistència mèdica, serveis d'interpretació i assessorament jurídic.

5.2 Quant a l'assistència mèdica, des del moment de la detecció i durant tot el procés, el Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya ha de garantir a la víctima el dret d'accés a l'assistència sanitària de cobertura pública.

5.3 Quan es compti amb el seu consentiment, s'ha de facilitar a la víctima la derivació a les entitats públiques, autonòmiques o locals competents en matèria d'assistència social, o als serveis de les organitzacions i entitats amb experiència acreditada en l'assistència a les víctimes de tràfic d'éssers humans, en particular, aquelles que proporcionen una assistència de caràcter integral i participen en els programes de les administracions públiques per assistir-les i protegir-les, recollides en els annexos 2 a 5 d'aquest Protocol.

de seres humanos, en particular, aquellas que proporcionan una asistencia de carácter integral y participan en los programas de las administraciones públicas para asistirlos y protegerlos.

4.3 La unidad policial debe informar a la víctima de los posibles riesgos y de las medidas de protección y seguridad que es necesario adoptar, de conformidad con el capítulo VIII del Protocolo marco.

5. Recursos de calre assistencial i jurídic

5.1 Se informará igualmente a la víctima sobre los recursos asistenciales a su disposición, para garantizar, en su caso, alojamiento conveniente y seguro, ayuda material, asistencia psicológica, asistencia médica, servicios de interpretación y asesoramiento jurídico.

5.2 En cuanto a la asistencia médica, desde el momento de la detección y durante todo el proceso, el Departamento de Salud de la Generalitat de Cataluña debe garantizar a la víctima el derecho de acceso a la asistencia sanitaria de cobertura pública.

5.3 Cuando se cuente con su consentimiento, se facilitará a la víctima la derivación a las entidades públicas, autonómicas o locales competentes en materia de asistencia social, o a los servicios de las organizaciones y entidades con experiencia acreditada en la asistencia a las víctimas de tráfico de seres humanos, en particular, aquellas que proporcionan una asistencia de carácter integral y participan en los programas de las administraciones públicas para asistirlos y protegerlos, recogidas en los anexos 2 a 5 de este Protocolo.

Generalitat de Catalunya
Departament de Salut

Dins l'àmbit de l'Administració de la Generalitat de Catalunya, la prestació d'assistència i atenció a la presumpta víctima es realitza mitjançant les oficines d'atenció a la víctima del delictes (OAVD), les quals ofereixen una assistència i atenció a qualsevol persona que hagi estat o sigui víctima d'un delictes, però amb la seva voluntat de rebre aquesta assistència i atenció. Només s'ha d'actuar de forma proactiva en aquells supòsits en què s'hagi detectat i/o avaluat un risc cap a la seva persona.

Aquest servei actua sempre amb el fi d'evitar la victimització secundària i s'han d'adoptar les actuacions oportunes per aconseguir-ho, tals com: sol·licitud a l'òrgan judicial de mesures de protecció visual durant la celebració del judici; sol·licitud de videoconferència per fer la declaració el dia del judici; programa específic *d'acompanyament a l'acte de judici oral*, en què s'ha de vetllar perquè es garanteixin els seus drets, i facilitar el desenvolupament adequat de l'acte de judici oral evitant la revictimització.

5.4 De conformitat amb els articles 18 i 19 del Conveni del Consell d'Europa i amb l'article 12 de la Directiva 2011/36/UE, s'ha de facilitar a la víctima també la representació legal i l'assistència, l'assessorament i el suport jurídic complert, sobre els seus drets, sobre les garanties i els riscos del procés penal i les diferents fases que l'integren, així com del seu dret d'accés als beneficis de la justícia gratuïta, segons els criteris establerts a la normativa reguladora d'aquest dret, i de conformitat amb el Reial decret 3/2013, de 22 de febrer, que modifica el règim de taxes a l'àmbit de l'Administració de justícia i el sistema de justícia gratuïta.

Dentro del ámbito de la Administración de la Generalitat de Cataluña, la prestación de asistencia y atención a la presunta víctima se realiza mediante las oficinas de atención a la víctima del delito (OAVD), las cuales ofrecen una asistencia y atención a cualquier persona que haya sido o sea víctima de un delito, pero con su voluntad de recibir esta asistencia y atención. Sólo se debe actuar de forma proactiva en aquellos supuestos en que se haya detectado y/o evaluado un riesgo hacia su persona.

Este servicio actúa siempre con el fin de evitar la victimización secundaria y se adoptarán las actuaciones oportunas para conseguirlo, tales como : solicitud al órgano judicial de medidas de protección visual durante la celebración del juicio; solicitud de videoconferencia para hacer la declaración el día del juicio; programa específico de *acompañamiento al acto de juicio oral*, en el que se debe velar para que se garanticen sus derechos, y facilitar el desarrollo adecuado del acto de juicio oral evitando la revictimización.

5.4 De conformidad con los artículos 18 y 19 del Convenio del Consejo de Europa y con el artículo 12 de la Directiva 2011/36/UE, se facilitará a la víctima también la representación legal y la asistencia, el asesoramiento y apoyo jurídico completo, sobre sus derechos, sobre las garantías y los riesgos del proceso penal y las diferentes fases que lo integran, así como de su derecho de acceso a los beneficios de la justicia gratuita, según los criterios establecidos en la normativa reguladora de este derecho, y de conformidad con el Real Decreto 3/2013, de 22 de febrero, que modifica el régimen de tasas en el ámbito de la Administración de justicia y el sistema de justicia gratuita.

6. Elaboració de l'atestat

6.1 La unitat policial responsable de la investigació ha de posar els fets en coneixement del Ministeri Fiscal, al qual ha de trametre una còpia de l'atestat inicial i de les seves ampliacions, sens perjudici de la seva tramesa a l'òrgan judicial competent per a la instrucció, pel mitjà més àgil i ràpid o, si és possible, per mitjans electrònics, de conformitat amb la Llei 18/2011, de 5 de juliol, reguladora de l'ús de les tecnologies de la informació i la comunicació en l'Administració de justícia, i ha d'incloure tota la informació que recull el capítol X del Protocol marc.

6.2 Quan les investigacions desenvolupades per les forces i cossos de seguretat autonòmics o estatals competents es duguin a terme en llocs on puguin trobar-se treballadores o treballadors en condicions d'explotació laboral, s'ha de donar coneixement immediat de les investigacions a la Inspecció de Treball de Catalunya als efectes que siguin procedents i se'n pot sol·licitar, si escau, la col·laboració.

7. Actuacions del Ministeri Fiscal, òrgans judicials i metges forenses

7.1 Les actuacions del Ministeri Fiscal, en compliment de la funció tuitiva de les víctimes que els és encomanada per la legislació vigent, han de cuidar que les víctimes de tràfic d'éssers humans siguin puntualment informades dels seus drets, de forma clara i accessible, conforme al que disposa el Protocol marc (capítol XI); i els contactes institucionals precisos amb les instàncies judicials, policials, sanitàries i assistencials, així com

6. Elaboración del atestado

6.1 La unidad policial responsable de la investigación debe poner los hechos en conocimiento del Ministerio Fiscal, al que debe enviar una copia del atestado inicial y de sus ampliaciones, sin perjuicio de su remisión al órgano judicial competente para la instrucción, por el medio más ágil y rápido o, si es posible, por medios electrónicos, de conformidad con la Ley 18/2011, de 5 de julio, reguladora del uso de las tecnologías de la información y la comunicación en la Administración de justicia, y debe incluir toda la información que recoge el capítulo X del Protocolo marco.

6.2 Cuando las investigaciones desarrolladas por las fuerzas y cuerpos de seguridad autonómicos o estatales competentes se lleven a cabo en lugares donde puedan encontrarse trabajadoras o trabajadores en condiciones de explotación laboral, se dará conocimiento inmediato de las investigaciones a la Inspección de Trabajo de Cataluña a los efectos que procedan y se puede solicitar, si procede, la colaboración.

7. Actuaciones del Ministerio Fiscal, órganos judiciales y médicos forenses

7.1 Las actuaciones del Ministerio Fiscal, en cumplimiento de la función tuitiva de las víctimas que tienen encomendada por la legislación vigente, deben procurar que las víctimas de tráfico de seres humanos sean puntualmente informadas de sus derechos, de forma clara y accesible, conforme a lo dispuesto en el Protocolo marco (capítulo XI) y ~~los contactos institucionales precisos~~ con las instancias judiciales, policiales, sanitarias y ~~asistenciales~~, así como

amb els col·legis d'advocats i procuradors i amb les organitzacions i les entitats amb experiència acreditada en l'assistència a víctimes de tràfic, a fi de possibilitar una cooperació eficaç en la resposta al tràfic d'éssers humans.

7.2 Els fiscals s'han d'assegurar que les declaracions de les víctimes durant la instrucció es realitzin amb els requisits necessaris perquè en el judici oral puguin fer-se valer com a prova sumarial preconstituïda quan hi hagi dubtes lògics sobre la futura compareixença a l'acte del judici oral. En aquest sentit, la declaració ha de ser gravada en vídeo i s'ha de realitzar amb els requisits necessaris per tal que, si escau, pugui tenir efectes com a prova preconstituïda en el judici oral.

Aquesta declaració s'ha de dur a terme amb el suport i l'assessorament de professionals especialitzats i en un context adequat a les necessitats de la víctima i/o testimoni, principalment en menors i persones de vulnerabilitat especial. Amb aquesta finalitat, es pot disposar dels Equips d'Assessorament Tècnic Penal del Departament de Justícia, si escau.

7.3 Igualment, els fiscals han de sol·licitar, quan sigui procedent, l'adopció d'alguna de les mesures previstes en la Llei orgànica 19/1994, de 23 de desembre, de protecció de testimonis i pèrits en causes criminals, i l'ús d'altres mitjans que contribueixin a garantir la confidencialitat i la protecció de la víctima en el procés.

7.4 Els òrgans judicials han de disposar del *Programa d'Assessorament Tècnic Penal* (ATP), servei gratuït que el Departament de Justícia posa a

con los colegios de abogados y procuradores y con las organizaciones y las entidades con experiencia acreditada en la asistencia a víctimas de tráfico, a fin de possibilitar una cooperación eficaz en la respuesta al tráfico de seres humanos.

7.2 Los fiscales deben asegurarse de que las declaraciones de las víctimas durante la instrucción se realicen con los requisitos necesarios para que en el juicio oral puedan hacerse valer como prueba sumarial preconstituída cuando haya dudas lógicas sobre la futura comparecencia en el acto del juicio oral. En este sentido, la declaración debe ser grabada en vídeo y se debe realizar con los requisitos necesarios para que, en su caso, pueda tener efectos como prueba preconstituída en el juicio oral.

Esta declaración se llevará a cabo con el apoyo y el asesoramiento de profesionales especializados y en un contexto adecuado a las necesidades de la víctima y/o testigo, principalmente en menores y personas de especial vulnerabilidad. Con este fin, se puede disponer de los Equipos de Asesoramiento Técnico Penal del Departamento de Justicia, en su caso.

7.3 Igualmente, los fiscales deben solicitar, cuando proceda, la adopción de alguna de las medidas previstas en la Ley Orgánica 19/1994, de 23 de diciembre, de protección de testigos y peritos en causas criminales, y el uso de otros medios que contribuyan a garantizar la confidencialidad y la protección de la víctima en el proceso.

7.4 Los órganos judiciales deben disponer del *Programa de Asesoramiento Técnico Penal* (ATP), servicio gratuito que el Departamento de Justicia pone a su

disposició seva per donar una resposta a les demandes d'assessorament tècnic per facilitar-ne la presa de decisions. Mitjançant un informe pericial, psicològic, social o psicosocial, s'aporten al procediment un conjunt d'informacions, valoracions, conclusions i/o propostes tècniques des del coneixement de la professió pròpia en relació amb les persones encausades, les víctimes i els testimonis implicats en el procediment penal.

7.5 En l'àmbit de les seves actuacions, els metges forenses de l'Institut de Medicina Legal de Catalunya (IMLC) han de vetllar perquè l'entrevista i l'exploració de la víctima es produeixi de forma integral en un únic moment, atès que han d'evitar la victimització secundària i la repetició d'entrevistes, proves o exàmens complementaris.

8. Actuacions específiques amb víctimes estrangeres en situació administrativa irregular. Concessió del període de restabliment i reflexió i ampliació d'aquest

8.1 En aplicació del capítol XIII del Protocol marc, en el cas que la persona identificada com a víctima sigui estrangera i estigui en situació administrativa irregular, se l'ha d'informar sobre la possibilitat de concessió del període de restabliment i reflexió previst als articles 59 bis de la Llei orgànica 4/2000 i 142 del seu Reglament. Expressament se li ha de fer saber que durant aquell període se li facilitaran, els mitjans necessaris per a la seva recuperació física, psicològica i emocional, així com la separació de la influència dels presumptes traficants, de manera que pugui prendre una decisió meditada i

disposició para dar una respuesta a las demandas de asesoramiento técnico para facilitar

la toma de decisiones. Mediante un informe pericial, psicológico, social o psicosocial, se aportan al procedimiento un conjunto de informaciones, valoraciones, conclusiones y / o propuestas técnicas desde el conocimiento de la profesión propia en relación con las personas encausadas, las víctimas y los testigos implicados en el procedimiento penal.

7.5 En el ámbito de sus actuaciones, los médicos forenses del Instituto de Medicina Legal de Cataluña (IMLC) deben velar para que la entrevista y la exploración de la víctima se produzca de forma integral en un único momento, dado que deben evitar la victimización secundaria y la repetición de entrevistas, pruebas o exámenes complementarios.

8. Actuaciones específicas con víctimas extranjeras en situación administrativa irregular. Concesión del período de restablecimiento y reflexión y ampliación de este

8.1 En aplicación del capítulo XIII del Protocolo marco, en el caso de que la persona identificada como víctima sea extranjera y se encuentre en situación administrativa irregular, se le debe informar sobre la posibilidad de concesión del periodo de restablecimiento y reflexión previsto en los artículos 59 bis de la Ley orgánica 4/2000 y 142 de su Reglamento. Expresamente se le hará saber que durante ese período se le facilitarán los medios necesarios para su recuperación física, psicológica y emocional, así como la separación de la influencia de los presuntos traficantes, de manera que pueda tomar una decisión meditada y

sospesada de col·laborar o no amb les autoritats en la investigació i persecució dels autors del delict.

8.2 Si la identificació ha estat efectuada per altres unitats o cossos policials, diferents del competent en Estrangeria, aquestes han d'elevat, en el període màxim de quaranta vuit hores i amb la conformitat prèvia de la víctima, la proposta de concessió del període de restabliment i reflexió a la unitat d'Estrangeria del lloc on s'hagi realitzat la identificació, que l'ha de traslladar a la Subdelegació del Govern que correspongui.

8.3 L'ofici de remissió i la proposta s'ha d'acompanyar d'un informe motivat que contingui els indicis de «tràfic» apreciats de conformitat amb els continguts d'aquest Protocol.

Aquest informe ha de contenir:

a. Les dades que la unitat responsable de la proposta consideri necessàries per acreditar la condició de víctima de tràfic d'éssers humans de la persona de la qual es tracti, amb la identificació del procediment policial o judicial que l'empara. Aquestes dades, relatives a la condició de víctima, han de respectar el secret judicial i la reserva de les informacions policials de manera que no es posi en risc la seguretat de la mateixa víctima ni l'èxit de la investigació.

b. Informació referida a les possibles manifestacions que la víctima hagi efectuat en relació amb l'oferiment dels drets continguts en l'annex corresponent d'aquest Protocol.

sopesada de colaborar o no con las autoridades en la investigación y persecución de los autores del delito.

8.2 Si la identificación ha sido efectuada por otras unidades o cuerpos policiales diferentes del competente en Extranjería, éstas deben elevar, en el período máximo de cuarenta y ocho horas y previa conformidad de la víctima, la propuesta de concesión del periodo de restablecimiento y reflexión a la unidad de Extranjería del lugar donde se haya realizado la identificación, que lo trasladará a la Subdelegación del Gobierno que corresponda.

8.3 El oficio de remisión y la propuesta debe acompañarse de un informe motivado que contenga los indicios de " tráfico " apreciados de conformidad con los contenidos de este Protocolo.

Este informe debe contener:

a. Los datos que la unidad responsable de la propuesta considere necesarios para acreditar la condición de víctima de tráfico de seres humanos de la persona de la que se trate, con la identificación del procedimiento policial o judicial que le ampara. Estos datos, relativos a la condición de víctima, deben respetar el secreto judicial y la reserva de las informaciones policiales de manera que no se ponga en riesgo la seguridad de la propia víctima ni el éxito de la investigación.

b. Información referida a las posibles manifestaciones que la víctima haya efectuado en relación con el ofrecimiento de los derechos contenidos en el anexo correspondiente de este Protocolo.

c. Informació sobre la situació administrativa de la víctima a l'Estat.

d. Informacions rellevants sobre les circumstàncies personals de la víctima.

e. Qualsevol altra informació o documentació relativa a la seva condició de víctima de tràfic d'éssers humans que sigui rellevant per a la resolució.

8.4 La proposta favorable a la concessió del període de restabliment i reflexió no pot quedar, en cap cas, condicionada a la prestació de declaració per part de la víctima o la realització de tasques de col·laboració amb les forces policials o judicials implicades en la investigació i la persecució del delictes. Així mateix, ha de preveure expressament la proposta de durada que es consideri necessària per aconseguir la finalitat del període esmentat, que en cap cas no ha de ser inferior a trenta dies.

8.5 Quant a la concessió del període de restabliment i reflexió, així com de la seva ampliació, si escau, s'ha d'aplicar el capítol XIII, punts C a F, del Protocol marc estatal, amb les especificitats següents:

8.5.1 Respecte a la tramitació, els òrgans competents de l'Administració general de l'Estat i de l'Administració de la Generalitat de Catalunya s'han de comunicar mútuament les unitats responsables de l'emissió i la recepció dels informes i les sol·licituds a què fa referència l'article 59 bis de la Llei orgànica 4/2000.

8.5.2 Els condicionants de seguretat propis de les víctimes de tràfic d'éssers humans, implicades en aquests

c. Información sobre la situación administrativa de la víctima al Estado.

d. Informaciones relevantes sobre las circunstancias personales de la víctima.

e. Cualquier otra información o documentación relativa a su condición de víctima de tráfico de seres humanos que sea relevante para la resolución.

8.4 La propuesta favorable a la concesión del periodo de restablecimiento y reflexión no puede quedar, en ningún caso, condicionada a la prestación de declaración por parte de la víctima o la realización de tareas de colaboración con las fuerzas policiales o judiciales implicadas en la investigación y la persecución del delito. Asimismo, debe prever expresamente la propuesta de duración que se considere necesaria para lograr el fin del período mencionado, que en ningún caso será inferior a treinta días.

8.5 En cuanto a la concesión del periodo de restablecimiento y reflexión, así como de su ampliación, en su caso, se aplicará el Capítulo XIII, puntos C a F, del Protocolo marco estatal, con las siguientes especificidades:

8.5.1 Respecto a la tramitación, los órganos competentes de la Administración General del Estado y de la Administración de la Generalitat de Cataluña se comunicarán mutuamente las unidades responsables de la emisión y la recepción de los informes y las solicitudes a que hace referencia el artículo 59 bis de la Ley orgánica 4/2000.

8.5.2 Los condicionantes de seguridad propios de las víctimas de tráfico de seres humanos implicadas en estos

procediments, motiven que la tramesa i la recepció dels informes i les sol·licituds requerides s'articulin mitjançant el conducte més directe i simplificat possible entre la unitat policial emissora, la unitat policial d'Estrangeria competent en la recepció i la tramitació de les sol·licituds (quan la víctima sigui una persona estrangera en situació irregular) i l'òrgan administratiu responsable de la concessió.

9. Actuacions específiques en cas de víctimes menors d'edat

9.1 A la víctima menor d'edat se li ha de prestar immediatament assistència, suport i protecció. Les mesures que s'adoptin han d'estar dirigides a la seva seguretat, la seva recuperació física i psicosocial, la seva educació i a trobar una solució duradora al seu cas, i tenint en compte la condició d'especial vulnerabilitat de la víctima de tràfic d'éssers humans menors d'edat.

9.2 Entre les mesures d'assistència a víctimes de tràfic d'éssers humans menors d'edat, s'han d'establir mecanismes d'acompanyament que garanteixin el retorn assistit al lloc de procedència, en què prevalguin l'interès superior del menor i la valoració entre les condicions de retorn del benefici de l'àmbit familiar per a la seva recuperació.

9.3 En especial, s'han d'adoptar les mesures necessàries per tal de garantir al menor els recursos assistencials, sanitaris i educatius, de conformitat amb el Conveni del Consell d'Europa sobre la lluita contra el tràfic d'éssers humans (Conveni de Varsòvia, de 16 de maig de 2005), i s'han de seguir les pautes i les

procedimientos motivan que el envío y la recepción de los informes y las solicitudes requeridas se articulen mediante el conducto más directo y simplificado posible entre la unidad policial emisora, la unidad policial de Extranjería competente en la recepción y la tramitación de las solicitudes (cuando la víctima sea una persona extranjera en situación irregular) y el órgano administrativo responsable de la concesión.

9. Actuaciones específicas en caso de víctimas menores de edad

9.1 A la víctima menor de edad se le debe prestar inmediatamente asistencia, apoyo y protección. Las medidas que se adopten deben estar dirigidas a su seguridad, su recuperación física y psicosocial, su educación y a encontrar una solución duradera a su caso, y teniendo en cuenta la condición de especial vulnerabilidad de la víctima de tráfico de seres humanos menores de edad.

9.2 Entre las medidas de asistencia a víctimas de tráfico de seres humanos menores de edad, deben establecerse mecanismos de acompañamiento que garanticen el retorno asistido al lugar de procedencia, en el que prevalezcan el interés superior del menor y la valoración entre las condiciones de retorno del beneficio del ámbito familiar para su recuperación.

9.3 En especial, se adoptarán las medidas necesarias para garantizar al menor los recursos asistenciales, sanitarios y educativos, de conformidad con el Convenio del Consejo de Europa sobre la lucha contra el tráfico de seres humanos (Convenio de Varsovia, de 16 de mayo de 2005), y se deben seguir las pautes y las

directrius que el *Manual sobre la lluita contra el tràfic de persones pels professionals de la justícia penal*, de l'Oficina de les Nacions Unides contra la Droga i el Delicte.

S'han d'aplicar a la víctima menor d'edat les mesures de protecció i els protocols d'actuació que preveu el sistema català de protecció a la infància i a l'adolescència, sota la supervisió de la Direcció General d'Atenció a la Infància i Adolescència (DGAIA), així com protocols específics de coordinació entre la DGAIA i altres organitzacions i entitats públiques o privades, especialitzades a assistir víctimes de tràfic d'éssers humans, i entitats d'àmbit municipal com seria l'Agència municipal ABITS de l'Ajuntament de Barcelona (annex 2).

9.4 La DGAIA o el Ministeri Fiscal poden proposar la seva derivació a recursos específics per a víctimes de tràfic d'éssers humans per raons de protecció o d'assistència especialitzada. Aquests recursos han de garantir la separació deguda entre menors i majors d'edat.

9.5 En relació amb les víctimes menors d'edat estrangeres, s'han d'adoptar les mesures que estableix el Protocol marc, en el capítol XIV. En cas de no estar acompanyada la víctima, se li ha de prestar una atenció especial, per ser particularment vulnerable, i fins que es trobi una solució permanent s'han d'aplicar mesures d'acolliment adequades a les necessitats del menor, d'acord amb el sistema català de protecció a la infància i a l'adolescència, de la Direcció General d'Atenció a la Infància i Adolescència i s'ha de derivar, quan escaigui, a l'Institut Català

y directrices que aporta el *Manual sobre la lucha contra el tráfico de personas por los profesionales de la justicia penal*, de la Oficina de las Naciones Unidas contra la droga y el Delito.

Se aplicarán a la víctima menor de edad las medidas de protección y los protocolos de actuación que prevé el sistema catalán de protección a la infancia y a la adolescencia, bajo la supervisión de la Dirección General de Atención a la Infancia y Adolescencia (DGAIA), así como protocolos específicos de coordinación entre la DGAIA y otras organizaciones y entidades públicas o privadas, especializadas en asistir a víctimas de tráfico de seres humanos, y entidades de ámbito municipal como sería la Agencia municipal ABITS del Ayuntamiento de Barcelona (anexo 2).

9.4 La DGAIA o el Ministerio Fiscal podrán proponer su derivación a recursos específicos para víctimas de tráfico de seres humanos por razones de protección o de asistencia especializada. Estos recursos deben garantizar la debida separación entre menores y mayores de edad.

9.5 En relación con las víctimas menores de edad extranjeras, se adoptarán las medidas que establece el Protocolo marco, en el capítulo XIV. En caso de no estar acompañada la víctima, se le debe prestar una atención especial, por ser particularmente vulnerable, y hasta que se encuentre una solución permanente se deben aplicar medidas de acogida adecuadas a las necesidades del menor, de acuerdo con el sistema catalán de protección a la infancia y a la adolescencia, de la Dirección General de Atención a la Infancia y Adolescencia y debe derivarse, cuando proceda, al Instituto Catalán

Generalitat de Catalunya
Departament de la Presidència

d'Adopció i Acolliment (ICAA).

S'ha de tenir en compte, així mateix, la intervenció d'organitzacions i entitats públiques o privades especialitzades i amb experiència acreditada a assistir víctimes menors d'edat de tràfic d'éssers humans.

9.6 En el transcurs de les investigacions policials i els procediments penals en els quals estiguin implicades possibles víctimes de tràfic d'éssers humans menors d'edat, s'han d'adoptar les mesures necessàries per evitar la victimització secundària. En tot cas, s'ha d'adoptar un protocol d'entrevista unificat i que ha de reunir les condicions que estableix el Protocol marc, capítol XIV C, i, en especial, seguint les pautes i les directrius del Mòdul 9 del *Manual sobre la lluita contra el tràfic de persones pels professionals de la justícia penal*, de l'Oficina de les Nacions Unides contra la Droga i el Delicte.

9.7 Durant el procés i un cop finalitzat, la prestació d'assistència i atenció a la presumpta víctima menor s'ha de realitzar des de les oficines d'atenció a la víctima del delicte (OAVD) del Departament de Justícia, així com preveure l'acompanyament d'organitzacions i entitats públiques o privades especialitzades a assistir víctimes menors d'edat de tràfic d'éssers humans. I els òrgans judicials han de comptar amb el suport i l'assessorament dels Equips d'Assessorament Tècnic Penal del Departament de Justícia.

9.8 L'entrevista s'ha de realitzar de manera immediata, en les condicions adequades, amb la presència del Ministeri Fiscal i assegurant la presumpció de minoria

de Adopción y Acogimiento (ICAA).

Hay que tener en cuenta, asimismo, la intervención de organizaciones y entidades públicas o privadas especializadas y con experiencia acreditada en asistir a víctimas menores de edad de tráfico de seres humanos.

9.6 En el transcurso de las investigaciones policiales y los procedimientos penales en los que estén implicadas posibles víctimas de tráfico de seres humanos menores de edad, se adoptarán las medidas necesarias para evitar la victimización secundaria. En todo caso, se adoptará un protocolo de entrevista unificado y que debe reunir las condiciones establecidas en el Protocolo marco, capítulo XIV C, y, en especial, siguiendo las pautas y las directrices del Módulo 9 del *Manual sobre la lucha contra el tráfico de personas por los profesionales de la justicia penal*, de la Oficina de las Naciones Unidas contra la Droga y el Delito.

9.7 Durante el proceso y una vez finalizado, la prestación de asistencia y atención a la presunta víctima menor debe realizarse desde las oficinas de atención a la víctima del delito (OAVD) del Departamento de Justicia, así como prever acompañamiento de organizaciones y entidades públicas o privadas especializadas en asistir a víctimas menores de edad de tráfico de seres humanos. Y los órganos judiciales deben contar con el apoyo y el asesoramiento de los Equipos de Asesoramiento Técnico Penal del Departamento de Justicia.

9.8 La entrevista debe realizarse de manera inmediata, en las condiciones adecuadas, con la presencia del Ministerio Fiscal y asegurando la presunción de minoría

d'edat en cas de dubte, així com l'adopció dels mecanismes necessaris per a la preconstitució probatòria, si fos necessari.

9.9 Atesa la particular vulnerabilitat de les persones menors d'edat víctimes de tràfic d'éssers humans, s'han d'adoptar mesures de protecció addicionals durant les entrevistes i les exploracions que es duguin a terme en les investigacions i les actuacions judicials, d'acord amb el capítol XIV.C del Protocol marc.

10. Actuacions d'organitzacions i entitats especialitzades a assistir víctimes de tràfic d'éssers humans

10.1 Aquest Protocol reconeix l'aportació de les organitzacions i entitats amb experiència acreditada a assistir les víctimes de tràfic d'éssers humans, en particular, aquelles que proporcionen una assistència de caràcter integral i participen en els programes de les administracions públiques per assistir-les i protegir-les a Catalunya.

En els annexos 2 a 5 es recullen els recursos que aporten les administracions així com les principals organitzacions i entitats amb experiència acreditada al territori de Catalunya, en relació amb la protecció de víctimes de tràfic amb fins d'explotació sexual (annex 2), víctimes de tràfic d'éssers humans amb fins d'explotació laboral (annex 3), recursos en relació amb la protecció de víctimes de tràfic d'éssers humans menors d'edat (annex 4) i finalment, recursos no específics per protegir a la víctima del delictes de tràfic d'éssers humans (annex 5).

10.2 Aquestes organitzacions i entitats

de edad en caso de duda, así como la adopción de los mecanismos necesarios para la preconstitución probatoria, si fuera necesario.

9.9 Dada la particular vulnerabilidad de las personas menores de edad víctimas de tráfico de seres humanos, se deben adoptar medidas de protección adicionales durante las entrevistas y las exploraciones que se lleven a cabo en las investigaciones y las actuaciones judiciales, de acuerdo con el capítulo XIV.C del Protocolo marco.

10. Actuaciones de organizaciones y entidades especializadas en asistir víctimas de tráfico de seres humanos

10.1 El presente Protocolo reconoce la aportación de las organizaciones y entidades con experiencia acreditada en asistir a las víctimas de tráfico de seres humanos, en particular, aquellas que proporcionan una asistencia de carácter integral y participan en los programas de las administraciones públicas para asistirles y protegerlas en Cataluña.

En los anexos 2 a 5 se recogen los recursos que aportan las administraciones, así como las principales organizaciones y entidades con experiencia acreditada en el territorio de Cataluña, en relación con la protección de víctimas de tráfico con fines de explotación sexual (anexo 2), víctimas de tráfico de seres humanos con fines de explotación laboral (anexo 3), recursos en relación con la protección de víctimas de tráfico de seres humanos menores de edad (anexo 4) y finalmente, recursos no específicos para proteger a la víctima del delito de tráfico de seres humanos (anexo 5).

10.2 Estas organizaciones y entidades

posen a disposició de les víctimes de tràfic d'éssers humans una xarxa de serveis especialitzats que complementa l'atenció atorgada pels recursos públics existents. Per això, es preveu la participació d'aquestes organitzacions i entitats en tots els processos descrits al llarg d'aquest Protocol, en especial, pel que fa a l'acolliment, la protecció i l'assistència a les víctimes.

10.3 Les organitzacions i les entitats especialitzades poden detectar situacions de tràfic a través dels seus dispositius d'acostament a possibles víctimes, com les unitats mòbils o els telèfons d'assistència, i dels seus serveis d'atenció. Així mateix, compten amb informació rellevant a efectes d'identificar una presumpta víctima, tant pel seu coneixement sobre la situació del tràfic d'éssers humans al territori on hagi estat localitzada, com per l'avaluació de la seva situació personal i social, derivada de l'atenció directa a aquesta.

10.4 Les entitats i les organitzacions amb experiència acreditada a assistir víctimes de tràfic poden acompanyar la presumpta víctima, sempre que les circumstàncies ho aconsellin, en les actuacions que l'afectin, en especial, per garantir la comprensió adequada dels seus drets. A tal efecte, ho han de sol·licitar a les autoritats responsables de l'actuació concreta.

11. Mesures i recursos complementaris: fase preventiva i fase de recuperació i reparació de la víctima.

11.1 Fase preventiva: informació i prevenció

ponen a disposició de las víctimas de tráfico de seres humanos una red de servicios especializados que complementa la atención otorgada por los recursos públicos existentes. Por ello, se prevé la participación de estas organizaciones y entidades en todos los procesos descritos a lo largo de este Protocolo, en especial, en cuanto a la acogida, la protección y la asistencia a las víctimas.

10.3 Las organizaciones y las entidades especializadas pueden detectar situaciones de tráfico a través de sus dispositivos de acercamiento a posibles víctimas, como las unidades móviles o los teléfonos de asistencia, y de sus servicios de atención. Asimismo, cuentan con información relevante a efectos de identificar una presumta víctima, tanto por su conocimiento sobre la situación del tráfico de seres humanos en el territorio donde haya sido localizada, como por la evaluación de su situación personal y social, derivada de la atención directa a la misma.

10.4 Las entidades y las organizaciones con experiencia acreditada en asistir a víctimas de tráfico pueden acompañar la presumta víctima, siempre que las circunstancias lo aconsejen, en las actuaciones que le afecten, en especial, para garantizar la adecuada comprensión de sus derechos. A tal efecto, deberán solicitarlo a las autoridades responsables de la actuación concreta.

11. Medidas y recursos complementarios: fase preventiva y fase de recuperación y reparación de la víctima.

11.1 Fase preventiva: información y prevención

11.1.1 De conformitat amb la Directiva 2011/36/UE, article 18.2, les parts signatàries es comprometen a adoptar les mesures necessàries per tal de prevenir situacions de tràfic d'éssers humans. En aquest sentit, es realitzaran campanyes d'informació per tal que la població prengui coneixement del delictes de tràfic d'éssers humans i del deure de denunciar, per part de qualsevol ciutadà, de qualsevol situació o supòsit relacionat amb el tràfic d'éssers humans.

Sens perjudici de les respectives competències i iniciatives de les parts signatàries del Protocol, en l'àmbit del tràfic d'éssers humans i sobre qualsevol dimensió pròpia de la seva prevenció, assistència i assessorament, recuperació i reparació, repressió i sanció, les parts signatàries poden dur a terme iniciatives conjuntes, per promoure'n la conscienciació i informació a la ciutadania, la formació, la cooperació i coordinació, l'intercanvi d'experiències en l'àmbit interautonòmic o internacional, i similars. Amb aquesta finalitat es poden fer les activitats necessàries per tal d'obtenir finançament provinent de fons de la Unió Europea i d'altres. La coordinació de les iniciatives conjuntes pertoca al Ministeri Fiscal i al Departament de Justícia.

Aquestes campanyes de conscienciació es poden realitzar amb la cooperació de les organitzacions i les entitats amb experiència acreditada a assistir les víctimes de tràfic, per conscienciar i reduir el risc que les persones, especialment els menors d'edat, puguin ser víctimes de tràfic d'éssers humans.

11.1.1 De conformidad con la Directiva 2011/36/UE, artículo 18.2, las partes firmantes se comprometen a adoptar las medidas necesarias para prevenir situaciones de tráfico de seres humanos. En este sentido, se realizarán campañas de información para que la población tome conocimiento del delito de tráfico de seres humanos y del deber de denunciar, por parte de cualquier ciudadano, de cualquier situación o supuesto relacionado con el tráfico de seres humanos.

Sin perjuicio de las respectivas competencias e iniciativas de las partes firmantes del Protocolo, en el ámbito del tráfico de seres humanos y sobre cualquier dimensión propia de su prevención, asistencia y asesoramiento, recuperación y reparación, represión y sanción, las partes firmantes pueden llevar a cabo iniciativas conjuntas para promover la concienciación e información a la ciudadanía, la formación, la cooperación y coordinación, el intercambio de experiencias en el ámbito interautonómico o internacional y similares. Con esta finalidad se pueden hacer las actividades necesarias para obtener financiación proveniente de fondos de la Unión Europea y otros. La coordinación de las iniciativas conjuntas corresponde al Ministerio Fiscal y al Departamento de Justicia.

Estas campañas de concienciación se pueden realizar con la cooperación de las organizaciones y las entidades con experiencia acreditada en asistir a las víctimas de tráfico, para concienciar y reducir el riesgo de que las personas, especialmente los menores de edad, puedan ser víctimas de tráfico de seres humanos.

11.1.2 Així mateix, per tal de d'abordar aquest fenomen, no només per combatre el delicte, sinó també per prevenir, protegir, assistir i proveir a la reparació de les víctimes, les parts signatàries es comprometen a donar la formació específica adequada a tots els funcionaris i personal que estigui relacionat amb la consecució d'aquest fi, per tal d'identificar les víctimes i relacionar-s'hi, d'acord amb la Directiva 2011/36/UE, article 18.3.

11.2 Fase de recuperació i reparació de la víctima

11.2.1 Després del procés penal, s'ha de continuar donant assistència i suport a les víctimes de tràfic d'éssers humans si la seva seguretat corre perill o si rep tractament mèdic o psicològic a conseqüència del dany resultant del delicte de tràfic, o quan s'estimi necessari tenint en compte les condicions i necessitats de la víctima, conforme al que disposa la Directiva 2012/29/UE, de 25 d'octubre de 2012, per la qual s'estableixen les normes mínimes sobre els drets, el suport i la protecció de les víctimes dels delictes.

11.2.2 De conformitat amb la Directiva 2011/36/UE, article 11.7, s'ha de prestar assistència a les víctimes que tinguin necessitats especials, en particular, que tinguin deteriorat l'estat de salut, que estiguin en estat de gestació, persones amb una discapacitat, persones amb trastorns psíquics o psicològics, o persones que hagin sofert violència psicològica, física o sexual greu.

11.2.3 Per tal de contribuir a la recuperació i reparació de la víctima del delicte de tràfic d'éssers humans, el personal que

11.1.2 Asimismo, para abordar este fenómeno, no sólo para combatir el delito, sino también para prevenir, proteger, asistir y proveer a la reparación de las víctimas, las partes firmantes se comprometen a dar la formación específica adecuada a todos los funcionarios y personal que esté relacionado con la consecución de este fin, a fin de identificar las víctimas y relacionarse con ellas, de acuerdo con la Directiva 2011/36/UE, artículo 18.3.

11.2 Fase de recuperación y reparación de la víctima

11.2.1 Después del proceso penal, se debe continuar dando asistencia y apoyo a las víctimas de tráfico de seres humanos si su seguridad corre peligro o si recibe tratamiento médico o psicológico a consecuencia del daño resultante del delito de tráfico, o cuando se estime necesario teniendo en cuenta las condiciones y necesidades de la víctima, conforme a lo dispuesto en la Directiva 2012/29/UE, de 25 de octubre de 2012, por la que se establecen las normas mínimas sobre los derechos, el apoyo y la protección de las víctimas de los delitos.

11.2.2 De conformidad con la Directiva 2011/36/UE, artículo 11.7, se debe prestar asistencia a las víctimas que tengan necesidades especiales, en particular, que tengan deteriorado el estado de salud, que estén en estado de gestación, personas con una discapacidad, personas con trastornos psíquicos o psicológicos o personas que hayan sufrido violencia psicológica, física o sexual grave.

11.2.3 Para contribuir a la recuperación y reparación de la víctima del delito de tráfico de seres humanos, el personal que

que tingui relació amb la víctima ha de tenir en compte les pautes d'actuació que recomanen els mòduls 11 a 14 del *Manual sobre la lluita contra el tràfic d'éssers humans pels professionals de la justícia penal*, de l'Oficina de les Nacions Unides contra la Droga i el Delicte, així com la Directiva 2012/29/UE, de 25 d'octubre de 2012, per la qual s'estableixen les normes mínimes sobre els drets, el suport i la protecció de les víctimes dels delictes.

11.2.4 Les entitats amb experiència acreditada a assistir les víctimes de tràfic d'éssers humans han de posar a disposició de les víctimes recursos per a la seva atenció integral, entre altres, allotjament segur, atenció sanitària, atenció psicològica, atenció psiquiàtrica, altres recursos socials, educatius i de formació, així com recursos per a la seva inserció sociolaboral, assistència jurídica, d'interpretació o per facilitar el retorn voluntari.

11.2.5 En cas de víctimes menors d'edat, en atenció a la seva especial vulnerabilitat, les mesures d'assistència i suport han d'adreçar-se a la seva recuperació física i psicosocial, i a trobar una solució d'estabilitat a la seva situació. Així mateix, s'ha de garantir a les víctimes menors d'edat l'accés al sistema educatiu per tal de contribuir a la seva reintegració a la societat.

12. Relacions interinstitucionals

12.1 Comunicacions

12.1.1 Les unitats de la Policia Judicial han de mantenir informats, a tota hora, l'òrgan judicial, el Ministeri

que tenga relación con la víctima debe tener en cuenta las pautas de actuación que recomiendan los módulos 11 a 14 del *Manual sobre la lucha contra el tráfico de seres humanos por los profesionales de la justicia penal*, de la Oficina de las Naciones Unidas contra la Droga y el Delito, así como la Directiva 2012/29/UE, de 25 de octubre de 2012, por la que se establecen las normas mínimas sobre los derechos, el apoyo y la protección de las víctimas de los delitos.

11.2.4 Las entidades con experiencia acreditada en asistir a las víctimas de tráfico de seres humanos deben poner a disposición de las víctimas recursos para su atención integral, entre otros, alojamiento seguro, atención sanitaria, atención psicológica, atención psiquiátrica, otros recursos sociales, educativos y de formación, así como recursos para su inserción sociolaboral, asistencia jurídica, de interpretación o para facilitar el retorno voluntario.

11.2.5 En caso de víctimas menores de edad, en atención a su especial vulnerabilidad, las medidas de asistencia y apoyo deben dirigirse a su recuperación física y psicosocial, y a encontrar una solución de estabilidad a su situación. Asimismo, se debe garantizar a las víctimas menores de edad el acceso al sistema educativo para contribuir a su reintegración a la sociedad.

12. Relaciones interinstitucionales

12.1 Comunicaciones

12.1.1 Las unidades de la Policía Judicial deben mantener informados, en todo momento, el órgano judicial, el Ministerio

Fiscal i, si escau, les oficines d'atenció a la víctima del delict, de les incidències de què tinguin coneixement i que puguin afectar el contingut o l'abast de les mesures de protecció adoptades.

12.1.2 L'òrgan judicial ha de notificar a les forces i cossos de seguretat estatals o autonòmics competents o, si escau, als punts de coordinació designats i al Ministeri Fiscal, les resolucions per les quals s'adoptin mesures cautelars o altres mesures de protecció o de seguretat de les víctimes, del seu aixecament i modificació.

12.2 Comissió de Seguiment

12.2.1 Es crea una Comissió de Seguiment integrada per un representant de cadascuna de les institucions signants d'aquest Protocol (en el cas de l'Administració de la Generalitat de Catalunya, hi assistirà un representant de cadascun dels Departaments i organismes de la Generalitat de Catalunya implicats). La Comissió de Seguiment s'ha de reunir amb una periodicitat mínima anual, amb la finalitat de realitzar un seguiment de les actuacions relacionades amb les situacions de tràfic detectades i vetllar per la coordinació interinstitucional adequada.

Així mateix, la Comissió de Seguiment es pot reunir amb caràcter extraordinari, a petició de qualsevol dels seus membres, quan es consideri convenient, si hi han modificacions legislatives o altres circumstàncies.

Es crea un comitè tècnic, integrat per un equip de representants tècnics,

Fiscal y, en su caso, las oficinas de atención a la víctima del delito, de las incidencias de las que tengan conocimiento y que puedan afectar al contenido o el alcance de las medidas de protección adoptadas.

12.1.2 El órgano judicial notificará a las fuerzas y cuerpos de seguridad estatales o autonómicos competentes o, en su caso, los puntos de coordinación designados y al Ministerio Fiscal, las resoluciones por las que se adopten medidas cautelares u otras medidas de protección o de seguridad de las víctimas, de su levantamiento y modificación.

12.2 Comisión de Seguimiento

12.2.1 Se crea una Comisión de Seguimiento integrada por un representante de cada una de las instituciones firmantes de este Protocolo (en el caso de la Administración de la Generalitat de Cataluña, asistirá un representante de cada uno de los Departamentos y organismos de la Generalitat de Cataluña implicados). La Comisión de Seguimiento se reunirá con una periodicidad mínima anual, con el fin de realizar un seguimiento de las actuaciones relacionadas con las situaciones de tráfico detectadas y velar por la coordinación interinstitucional adecuada.

Asimismo, la Comisión de Seguimiento se puede reunir con carácter extraordinario, a petición de cualquiera de sus miembros, cuando se considere conveniente, si hay modificaciones legislativas u otras circunstancias.

Se crea un comité técnico, integrado por un equipo de representantes técnicos,

nomenats per cada una de les institucions part, que s'han de reunir almenys dos cops a l'any, per treballar conjuntament i coordinar les situacions de tràfic de persones detectades durant el període en curs.

12.2.2 La convocatòria i organització de la reunió de la Comissió de Seguiment i del Comitè Tècnic està encomanada al Ministeri Fiscal, amb el suport del Departament de Justícia.

12.2.3 Les parts signatàries assumeixen el compromís d'aportar dades dels àmbits d'actuació respectius, respectant la normativa de protecció de dades personals, amb la finalitat que la Comissió de Seguiment les avalui i, en conseqüència, tingui la informació necessària per analitzar l'eficàcia de les mesures adoptades per a l'atenció, la protecció i la seguretat de les víctimes.

12.2.4 S'autoritza la Comissió de Seguiment per actualitzar les referències normatives que es recullen en aquest Protocol, quan escaigui, mitjançant annexos d'actualització. Així mateix, a la Comissió de Seguiment li correspon resoldre qualsevol dubte d'interpretació que se suscitï derivat de l'aplicació del Protocol.

12.2.5 En funció de les qüestions que s'han d'abordar, el Ministeri Fiscal pot convocar, a més, organitzacions i entitats amb experiència acreditada a assistir les víctimes de tràfic, en particular, aquelles que proporcionen una assistència de caràcter integral i que tinguin implantació al territori de Catalunya, així com a agents econòmics i socials que tinguin implantació a Catalunya.

nombrados por cada una de las instituciones parte, que se reunirán al menos dos veces al año, para trabajar conjuntamente y coordinar las situaciones de tráfico de personas detectadas durante el período en curso.

12.2.2 La convocatoria y organización de la reunión de la Comisión de Seguimiento y del Comité Técnico está encomendada al Ministerio Fiscal, con el apoyo del Departamento de Justicia.

12.2.3 Las partes firmantes asumen el compromiso de aportar datos de los respectivos ámbitos de actuación, respetando la normativa de protección de datos personales, con la finalidad de que la Comisión de Seguimiento las evalúe y, en consecuencia, tenga la información necesaria para analizar la eficacia de las medidas adoptadas para la atención, la protección y la seguridad de las víctimas.

12.2.4 Se autoriza a la Comisión de Seguimiento para actualizar las referencias normativas que se recogen en el presente Protocolo, cuando proceda, mediante anexos de actualización. Asimismo, a la Comisión de Seguimiento le corresponde resolver cualquier duda de interpretación que se suscite derivado de la aplicación del Protocolo.

12.2.5 En función de las cuestiones que deben abordarse, el Ministerio Fiscal puede convocar, además, a organizaciones y entidades con experiencia acreditada en asistir a las víctimas de tráfico, en particular, aquellas que proporcionan una asistencia de carácter integral y que tengan implantación en el territorio de Cataluña, así como agentes económicos y sociales que tengan implantación en Cataluña.

13. Disposició addicional: clàusula d'aplicació supletòria

En tot allò que no estigui específicament regulat en aquest Protocol, s'ha d'aplicar el Protocol marc de protecció de les víctimes de tràfic de persones, d'àmbit estatal, subscrit el 28 d'octubre de 2011.

14. Disposició final

14.1 Les obligacions de les parts signatàries es configuren com un compromís per col·laborar en l'aplicació del Protocol i vetllar per la protecció de les víctimes de tràfic d'éssers humans. En el mateix sentit, s'expressen específicament als compromisos quant a adoptar les mesures necessàries per tal de prevenir, i posteriorment reparar, situacions de tràfic d'éssers humans. La seva finalitat és procurar una millor coordinació de les institucions signatàries a fi de posar en comú els recursos disponibles.

14.2 Des d'aquesta perspectiva, quan s'implementin les mesures concretes que s'hi preveuen, cada part haurà d'assumir el cost que això suposi, amb subjecció, això sí, a les disponibilitats pressupostàries; extrem però que, quant al cost eventual que se'n derivi, queda diferit en el temps al moment en què es produeixi.

14.3 Les parts signatàries es comprometen, en el seu respectiu àmbit competencial, a desenvolupar convenis, acords o circuits de col·laboració amb les organitzacions i les entitats especialitzades a assistir víctimes de tràfic d'éssers humans.

14.4 Les parts manifesten la seva voluntat de promoure fins a la seva resolució totes

13. Disposición adicional: cláusula de aplicación supletoria

En todo aquello que no esté específicamente regulado en el presente Protocolo, se aplicará el Protocolo marco de protección de las víctimas de tráfico de personas, de ámbito estatal, suscrito el 28 de octubre de 2011.

14. Disposición final

14.1 Las obligaciones de las partes firmantes se configuran como un compromiso para colaborar en la aplicación del Protocolo y velar por la protección de las víctimas de tráfico de seres humanos. En el mismo sentido, se expresan específicamente a los compromisos en cuanto a adoptar las medidas necesarias para prevenir, y posteriormente reparar, situaciones de tráfico de seres humanos. Su finalidad es procurar una mejor coordinación de las instituciones firmantes a fin de poner en común los recursos disponibles.

14.2 Desde esta perspectiva, cuando se implementen las medidas concretas que se prevén, cada parte deberá asumir el coste que ello suponga, con sujeción, eso sí, a las disponibilidades presupuestarias; extremo pero que, en cuanto al coste eventual que se derive, queda diferido en el tiempo al momento en que se produzca.

14.3 Las partes firmantes se comprometen, en su respectivo ámbito competencial, a desarrollar convenios, acuerdos o circuitos de colaboración con las organizaciones y las entidades especializadas en asistir a víctimas de tráfico de seres humanos.

14.4 Las partes manifiestan su voluntad de promover hasta su resolución todas

les actuacions necessàries que han de possibilitar la materialització del contingut d'aquest Protocol.

14.5 Aquest Protocol entrarà en vigor l'endemà de la seva signatura i tindrà una durada indefinida.

Totes les parts acceptem les estipulacions precedents i, en prova de conformitat, signem aquest document, en nou exemplars originals, essent els nou textos idèntics i igualment autèntics, en el lloc i la data indicats a l'encapçalament.

Artur Mas i Gavarró
President de la Generalitat de Catalunya

José María Romero de Tejada y Gómez
Fiscal Superior de Catalunya

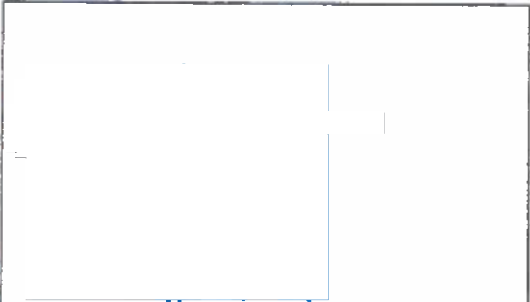
todas las actuaciones necesarias que deben posibilitar la materialización del contenido de este Protocolo.

14.5 El presente Protocolo entrará en vigor el día siguiente de su firma y tendrá una duración indefinida.

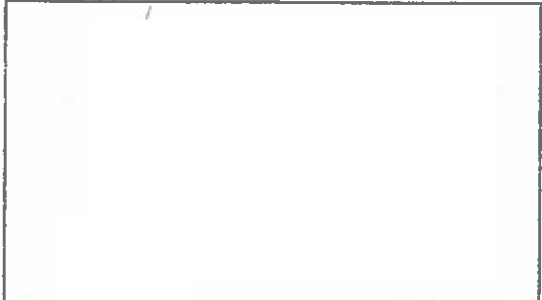
Todas las partes aceptamos las estipulaciones precedentes y, en prueba de conformidad, firmamos este documento, en nueve ejemplares originales, siendo los nueve textos idénticos e igualmente auténticos, en el lugar y fecha indicados en el encabezamiento.

Xavier Trias i Vidal de Llobatera
Alcalde de l'Ajuntament de Barcelona

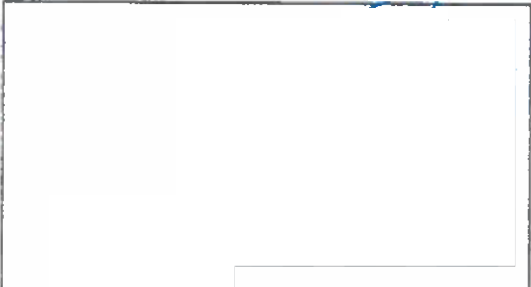
Carles Cruz Moratones
Vocal del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya

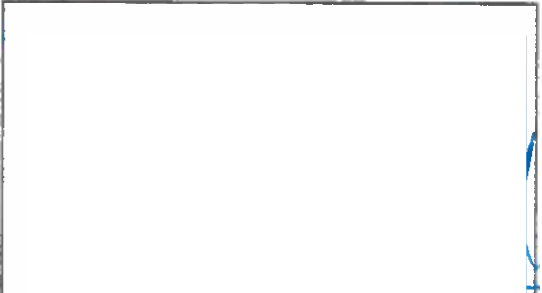
Miquel Buch i Moya
President de l'Associació Catalana de
Municipis i Comarques

Xavier Amor i Martín
President de la Federació de Municipis
de Catalunya

Abel Pié Lacueva
Representant del Consell dels Il·lustres
Col·legis d'Advocats de Catalunya

Josep Vilajoana i Celaya
Degà del Col·legi Oficial de Psicòlegs de
Catalunya